

Műveltségi vetélkedő 2017

Római irodalom

1. Marcus Portius Cato a korai latin irodalom képviselője volt. Kr.e. III-II század fordulóján élt és ő maga is részt vett a Hannibal elleni II. pun háborúban. A háború után bekerült a szenátusba és a később, szenátorként a 3. pun háború kirobbantásának egyik szorgalmazójává vált. Mindemellett sokat írt. Ezek közül sajnos teljesen egészben csak *A földművelésről* c. munkája maradt fenn. Mellette voltak beszédei és egy történeti munka *Origines* (Eredetek) címmel, amik elvesztek, vagy csak töredékek maradtak fenn belőle.
Az *Origines* c. munkája miért volt jelentős a latin irodalomban? (1 pont)
.....
.....
.....
2. Ki volt az az aranykori szerző, aki egy mezőgazdasági munkát írt. Ebben a munkájában külön-külön 4 könyvben dolgozta fel a korabeli mezőgazdaság 4 ágazatát: földművelést, szőlő- és olajtermesztést, az állattenyésztést és a méhészetet. (1 pont)
 - A. Cato
 - B. Vergilius
 - C. Horatius
3. Az Augustus-kori irodalom legismertebb alkotása Vergilius *Aeneise*. A mű témája az égő Trójából menekülő Aeneas bolyongása, majd harca az új hazáért. A 6. énekben Aeneas lejut az Alvilágba és Vergilius általa bemutatja a rómaiak hiedelemvilágát. Mit tudhatunk meg ebből a leírásból? (2 pont)
.....
.....
.....
.....
4. Vergilius élete végén úgy rendelkezett, hogy halála után semmisítsék meg a művét, amit Augustus császár végül megakadályozott.
Miért rendelkezett így Vergilius? (1 pont)
.....
.....
.....
5. A polgárháborúk korában, Caesar meggyilkolása után az egyik aranykori költő Brutus és Cassius seregében teljesített szolgálatot és részt vett a Philippi melletti csatába, ahol katonai tribunusként harcolt. Saját bevallása szerint pajzsát eldobva kényszerült menekülni. Később Octavianus kegyelemben részesítette, és az aranykor egyik legismertebb költőjévé vált.
Kiről van szó? (1 pont)
 - A. Ovidius
 - B. Vergilius
 - C. Horatius
6. Cicero a latin nyelvű próza egyik legismertebb képviselője volt. Jelentős volt retorikai, államelméleti, levelein kívül a filozófiai munkássága is. Melyik ókori filozófiai irányzathoz tartozott? (1 pont)
 - A. epikureus
 - B. sztoikus
 - C. újplatónikus

15. Ki volt az a másik, a római irodalomban jelentős személy, akit ugyanígy relegatoria ítétek a császárság korában?(1 pont)

16. Platón és a sztoikusok szerint száz év elteltével a csillagok kiindulási helyükre térnek vissza. Ez a nézet áterjedt az etruszkokhoz is. Az etruszkok 110 évet tartottak egy saeculumnak (saeculum= korszak, évszázad). Amikor új saeculum kezdődött nagy ünnepeket tartottak. Ezt a rómaiak is átvették. A forrásokból tudjuk, hogy a rómaiak Kr.e. 249-ben és Kr. 149-ben is tartottak ilyen ünnepet. A polgárháborúk miatt ez Kr.e 49-ben elmaradt, de Augustus hatalomra jutása után bepótolta .
 Kit kért fel a költők közül, hogy írjon költeményt az ünnep tiszteletére? (1 pont)

17. Az ezüstkori történetírás és egyben a római történetírás csúcsa Tacitus volt. Írói hírnevét három kisebb és két nagyobb méretű alkotás örökölte meg. Stílusa újszerű a római irodalomban. A közhasználatban levő szókapcsolatok helyett újszerűeket használ, amivel némileg megváltoztatja, talányossá teszi mondanivalóját.
 Milyen viszonyban volt Tacitus a császársággal? (1 pont)

18. Az ezüstkori másik ismert írója Caecilius Plinius Secundus volt. Apja korai halála miatt nagybátyja , az ismert természettudós Plinius maior nevelte, majd végrendeletében örökbe fogadta. Hivatali pályára lépett, kortársa és barátja volt Tacitusnak. 79-ben egy tragédia folytán elveszítette nagybátyját, akinek haláláról az egyik levelében megemlékezik. Mi volt ez a tragédia? (1 pont)

19. Az ezüstkori irodalom és filozófia ismert képviselője volt Seneca. Filozófusként elsősorban sztoikus irányzathoz tartozik, de az epikureus gondolatok is helyet kaptak műveiben. Nero császár nevelője, majd hatalomra jutása után bizalmasa lesz. Mit tudunk halálának körülményeiről? (2 pont)

20. A II. századi római irodalom legismertebb képviselője volt Lucius Apuleius. Apja hivatalnok volt, aki jelentős vagyont tudott fiára hagyni, így Hellaszban és Itáliában is tanulhatott. Legjelentősebb műve *Az aranyszamár* c. regény volt. Milyen nemzethez tartozónak vallotta magát Apuleius? (1 pont)

Leadási határidő: 2017. március 01.